

របាយការណ៍សង្ខេបលទ្ធផល នៃកិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រី
ស្តីពី
«តម្រូវការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យាក្នុងបញ្ឈប់អំពើហិង្សា
លើស្ត្រី»

សម្រាប់សិក្ខាសាលា ថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨

អ្វីបច្ចេកវិទ្យា

ឧបត្ថម្ភដោយ

តារាងមាតិកា

I. អំពើហិង្សាលើស្ត្រី.....	១
II. គោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំ.....	២
III. សកម្មភាព នៃកិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រី.....	២
IV. ការរកឃើញ.....	៣
V. អនុសាសន៍.....	៥
VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៦

របាយការណ៍ សង្ខេប លទ្ធផល វេទិកាប្រជុំវេទិកាស្ត្រី ស្តីពី

«តម្រូវការបច្ចេកវិទ្យា ធនធានមន្ត្រី ព័ត៌មានវិទ្យា ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី»

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា^១៖

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា ៣៖ ជំរុញសមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រី

គោលដៅរួម ៨ ៖ ធ្វើឲ្យមានការកាត់បន្ថយគួរឲ្យកត់សម្គាល់នូវរាល់ទម្រង់នៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រី និង កុមារ

គោលដៅ ៣.១៧៖ បង្កើនភាគរយនៃការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនថា អំពើហិង្សាលើស្ត្រី និង កុមារ គឺជាអាកប្បកិរិយាខុសឆ្គង និងជាបទឧក្រិដ្ឋ ឲ្យបាន១០០% នៅឆ្នាំ២០១៥។

I. អំពើហិង្សាលើស្ត្រី

ក. និយមន័យ ៖

អំពើហិង្សាលើស្ត្រីមានច្រើនប្រភេទ រួមមានអំពើហិង្សាលើរូបរាងកាយ លើផ្លូវចិត្ត ផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច ។ ល។ កាលពីឆ្នាំ ១៩៩៣ មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ បានដាក់ចេញនូវនិយមន័យនៃពាក្យអំពើហិង្សាលើស្ត្រី។ នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីការលុបបំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី ដែលត្រូវបានមហាសន្និបាតអនុម័តិ (General Assembly resolution 48/104 of 20 December 1993 ^២) ហើយត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ទូលំទូលាយនោះ មាត្រាមួយបានចែងថា " អំពើហិង្សាលើស្ត្រី" មានន័យថា អំពើហិង្សាទាក់ទងយេនឌ័រទាំងឡាយណា ដែលនឹងនាំឲ្យមានគ្រោះអន្តរាយ ឬការរលាយចិត្តរាងកាយ ផ្លូវភេទ ឬផ្លូវចិត្ត ដោយរួមមានការគំរាមកំហែង បង្ខិតបង្ខំ ឬរំលោភបំពាន សេរីភាព ដែលអំពើទាំងនោះកើតឡើងនៅទីសាធារណៈ ឬជីវិតឯកជន។

ខ. ស្ថានភាពទូទៅ ៖

តាមតួលេខទទួលបាន អំពើហិង្សាលើស្ត្រីមានការរីករាលដាលគួរឲ្យភ្ញាក់ផ្អើល។ គេប៉ាន់ប្រមាណជាទូទៅថា ក្នុងចំណោមស្ត្រី ៣នាក់នៅទូទាំងពិភពលោក មានម្នាក់នឹងត្រូវទទួលរងនូវការរលាយចិត្តដោយ អំពើហិង្សាទាក់ទងយេនឌ័រ នៅក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់ពួកគេ។ អំពើទាំងនោះ រួមមានការវាយដំ រំលោភ ការវាយប្រហារ ការត្រូវគេជួញដូរ ត្រូវគេសម្លាប់ ការប្រមាថ ការដាក់កំហិតក្នុងការដើរហើរ និងទំនាក់ទំនង

១. <http://www.mop.gov.kh/Default.aspx?tabid=156>
២. [http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/A.RES.48.104.En](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/A.RES.48.104.En)

សង្គម។ល។ (UN Commission on the status of women 28/2/00)^៣

អំពើហិង្សាលើស្ត្រីបានធ្វើឲ្យអន្តរាយដល់សមភាពយេនឌ័រ។ អំពើហិង្សាលើស្ត្រី គឺជាលទ្ធផលដែល អាចមើលឃើញច្បាស់អំពីអសមភាពយេនឌ័រ និងការខ្វះអំណាចរបស់ស្ត្រី។ ដូច្នេះហើយ យើងមិនអាច សម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សឡើយ ប្រសិនបើអំពើហិង្សានេះនៅតែកើតមាន (Ending Violence against Women and Girls-Protecting Human Rights, GTZ)។

II. គោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំ

កិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណង៖

ជំរុញសមភាពយេនឌ័រក្នុងសង្គមមួយ ដែលស្ត្រីអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនមាន តុល្យភាព និងអាចកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីក្លាយជាអ្នកមានឥទ្ធិពល

១. ស្វែងយល់ និងវិភាគអំពីប្រភពនៃបញ្ហាការរើសអើង និង ទំនាក់ទំនងរវាងហេតុ និងផល
២. ធ្វើការវិភាគ ស្វែងរកយុទ្ធសាស្ត្រ និងការតស៊ូមតិ សមស្រប សម្រាប់ដំណោះស្រាយជារួម
៣. បញ្ជាក់ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ ដើម្បីឈានទៅរកការលប់ បំបាត់នូវការរើសអើង បង្កើនសមត្ថភាពចាំបាច់ និង សមត្ថភាពក្នុងភាពជាអ្នកដឹកនាំសម្រាប់ស្ត្រី

III. សកម្មភាព នៃកិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រី

ដើម្បីចូលរួមក្នុងយុទ្ធនាការពិភពលោក «ការនិយាយថា ទេ ចំពោះអំពើហិង្សាលើស្ត្រី» កម្មវិធីស្ត្រីនៃ អង្គការ **វិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ** បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីចំនួន៣លើក លើប្រធានបទស្តីពី «**តម្រូវការ ប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី**» កាលពីខែកញ្ញា រហូតដល់ ខែវិច្ឆិកាកន្លងមក នាអង្គការវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ។ កិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីទាំងបី មានការអញ្ជើញចូលរួម ជាង ៧០នាក់ដែលជាតំណាង មកពីស្ថាប័នចំនួន៣០ ដែលជាស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និង ស្ថាប័នដែលធ្វើការងារអំពីស្ត្រី សិទ្ធិ សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងស្ថាប័នសារព័ត៌មាន រួមមាន៖ ក្រសួងកិច្ចការនារី ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា គម្រោងមូលនិធិសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការ អភិវឌ្ឍស្ត្រី(UNIFEM) ប្រចាំនៅកម្ពុជា គម្រោងគាំទ្រនីតិបញ្ញត្តិកម្ពុជា-កាណាដា គណៈកម្មាធិការ លុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ សមាគមអភិវឌ្ឍន៍សុខភាពប្រជាជន អង្គការប្រឆាំង អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ មណ្ឌលព័ត៌មានស្ត្រីកម្ពុជា កម្មវិធីនៃរាជាណាចក្រកម្ពុជា សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រីកម្ពុជា អង្គការបំណាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានសម្រាប់កម្ពុជា អង្គការក្រុមអ្នកច្បាប់ការពារសិទ្ធិកម្ពុជា អង្គការសិទ្ធិមនុស្ស លីកាដូ អង្គការចំរើនស្ត្រី អង្គការកម្ពុជាជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ មជ្ឈមណ្ឌលសម្លេងស្ត្រីខ្មែរ អង្គការផេក-កម្ពុជា អង្គការអ៊ុកផាត-កម្ពុជា អង្គការជំនួយផ្នែកច្បាប់នៃកម្ពុជា សមាគមនារីកម្ពុជាដើម្បីសន្តិភាព និងអភិវឌ្ឍន៍ សមាគមនារីអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការជំនួយរបស់វិហារជាណាម៉ាក អង្គការActionaid International ការិយាល័យ

៣. <http://www.peacewomen.org/un/ecosoc/CSW/CSWindex.html>

សម្រាប់ការសហការរបស់កាណាដា ក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទភូមិកម្ពុជា សមាគមយុវជនខ្មែរ សារព័ត៌មានកំបូដស័រ វិទ្យុសំលេងប្រជាធិបតេយ្យ និងសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ។

កិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីមានការផ្តល់ជាបទឧទ្ទេសនាមពីសំណាក់វាគ្មិនដែលមានជំនាញ និង បទពិសោធន៍ផ្នែកយេនឌ័រ ច្បាប់ សិទ្ធិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អំពីបទពិសោធន៍ការងារ និងសកម្មភាពរបស់ ស្ថាប័នដែលធ្វើការទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សាលើស្ត្រី ឆ្ពោះទៅរកគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥។ កិច្ចប្រជុំបានពិភាក្សា និងផ្លាស់ប្តូរយោបល់ និងបទពិសោធន៍គ្នាទៅវិញទៅមកយ៉ាងផុលផុសពី សំណាក់អ្នកចូលរួម។ ជាលទ្ធផល កិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីបានរកឃើញនូវចំណុចមួយចំនួន និងបានផ្តល់ជា អនុសាសន៍មួយចំនួនផងដែរ។

បន្ថែមទៅលើនេះ កម្មវិធីស្ត្រី ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយអង្គការយូនីហ្វេមប្រចាំទីក្រុងញ៉ូវយក អង្គការយូនីហ្វេមប្រចាំតំបន់អាស៊ីខាងកើត និងអាស៊ីអាគ្នេយ៍ អង្គការយូនីហ្វេមប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា បានធ្វើ មូលដ្ឋាននីយកម្មទៅលើទម្រង់ «ការនិយាយថា **ទេ ចំពោះអំពើហិង្សាលើស្ត្រី**» ដាក់លើវិបធានស្តីអំពីស្ត្រី និងបានអញ្ជើញអ្នកអានវិបធានស្តីអំពីហត្ថលេខាគាំទ្រលើយុទ្ធនាការនេះ។ នៅក្នុងយុទ្ធនាការនេះ យើង ប្រមូលបានហត្ថលេខាគាំទ្រសរុបចំនួន **៥០៧៥** ដែលក្នុងនោះ ហត្ថលេខាគាំទ្រចំនួន **៣៨៥១** បានមកពី សមាគមអភិវឌ្ឍន៍សុខភាពប្រជាជនក្រោមកិច្ចសហការប្រមូលហត្ថលេខា **២២៧** ហត្ថលេខាបានមកពី អង្គការយូនីហ្វេម ប្រចាំនៅកម្ពុជា និងហត្ថលេខាចំនួន **៩៩៧** បានមកកម្មវិធីស្ត្រីនៃអង្គការវិទ្យាស្ថាន បើកទូលាយ។ ហត្ថលេខាទាំង **៥០៧៥** នេះ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅអង្គការយូនីហ្វេមប្រចាំទីក្រុងញ៉ូវយក កាលពី ថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ ដើម្បីផ្ញើជូនឯកឧត្តម បាន គីមុន អគ្គលេខាធិការ អង្គការសហប្រជាជាតិ សម្រាប់គាំទ្រកិច្ចខំប្រឹងប្រែងរបស់ឯកឧត្តម ក្នុងទិវាប្រឆាំងអំពើហិង្សាលើស្ត្រី នាថ្ងៃទី ២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨។

IV. ការរកឃើញ

កិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីបានរកឃើញនូវចំណុចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- ◆ **ហេតុផលទាក់ទងអំពើហិង្សាលើស្ត្រី៖**
  ១. វប្បធម៌របស់សង្គមកម្ពុជាតែងតែអោយតម្លៃទៅលើបុរសខ្ពស់ជាងស្ត្រី បញ្ហាសង្គម បញ្ហា អប់រំ ភាពក្រីក្រ និងទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណីមួយចំនួនបានគាបសង្កត់រារាំងស្ត្រីមិនអោយស្ត្រី ទទួលសិទ្ធិបានពេញលេញ
  ២. អំពើហិង្សាភាគច្រើន គឺកើតឡើងពីបុរស និងពីភាពជាបុរស
  ៣. អំពើហិង្សាមានការកើនឡើងក្នុងរូបភាពកាន់តែយោរយៅជាងមុន តាមច្រើនរូបភាព និង កើតឡើងស្ទើរតែលើមនុស្សគ្រប់ៗគ្នា ដែលកម្រនឹងត្រូវបានលាតត្រដាងណាស់
- ◆ **ផលប៉ះពាល់ នៃអំពើហិង្សាលើស្ត្រី៖**
  ១. ស្ត្រីដែលជាជនរងគ្រោះភាគច្រើនគឺមិនហ៊ាននិយាយចេញនោះទេ ពីព្រោះពួកគាត់ខ្លាច សង្គមមើលងាយ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សតិបញ្ញា សុខភាព ជីវភាពគ្រួសារ បាត់បង់អនាគត ការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចដែលនេះមិនត្រឹមតែប៉ះពាល់ដល់ជនរងគ្រោះប៉ុណ្ណោះទេ តែគឺជាការខាតបង់ដល់សង្គមទាំងមូលតែម្តង។
  ២. កម្លាំងស្ត្រីចូលរួមនៅក្នុងកម្លាំងពលកម្មមានចំនួនជាង ៧០% នៃកម្លាំងពលកម្មសរុប ដូច្នេះ

ប្រសិនបើយើងព្រួយបារម្ភ រឿងរ៉ាវមនុស្សស្ត្រី ឬមានផ្នត់គំនិតយេនឌ័រ (Gender Stereotype) មានន័យថា យើងបានកាត់ចេញនូវកម្លាំងពលកម្មជាងពាក់កណ្តាល សម្រាប់ ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស និងធ្វើឲ្យគ្មានសមភាពយេនឌ័រ

♦ សារៈសំខាន់ នៃការប្រើប្រាស់ បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើ ស្ត្រី: ការប្រឈម និងដំណោះស្រាយ:

- ១. ក្រសួង និងស្ថាប័នធ្វើការអំពីស្ត្រីសុទ្ធសឹងបានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា ក្នុងការកាត់បន្ថយអំពើហិង្សាលើស្ត្រី ដូចជាការផ្សព្វផ្សាយតាមអ៊ីនធឺណិត ការ ផ្តល់លេខទូរស័ព្ទរបស់ប៉ូលិសដល់អ្នកភូមិសម្រាប់ប្តឹងពេលមានអំពើហិង្សាកើតឡើង ការ ផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ការផ្សព្វផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ ការបោះពុម្ព និងចែកខិតប័ណ្ណ ផ្សេងៗ។ល។
- ២. បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យាបានបង្កនូវភាពងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកឯកសារ ផ្សេងៗជាច្រើន ដែលមានសារៈសំខាន់ក្នុងការសរសេរគម្រោងផែនការ ឬសម្រាប់ការងារ ផ្សេងៗ។
- ៣. ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន បានធ្វើមានការតាមឃ្លាំមើលពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិធ្វើ អោយមានការកែប្រែ ឬបង្កើតបាននូវវិធានការ ឬយន្តការផ្សេងៗ ដើម្បីទប់ស្កាត់ នូវអំពើ ហិង្សាលើស្ត្រី និងកុមារ ឈានទៅរកការកាត់បន្ថយនូវសកម្មភាពមិនប្រក្រតី ឬការរំលោភ បំពានផ្សេងៗ។
- ៤. គេអាចប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា ក្នុងការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រី សម្រាប់ការចងបណ្តាញពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត ពីសហគមន៍មួយទៅសហគមន៍ មួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយផ្នត់គំនិតយេនឌ័រ (Gender stereotype)
- ៥. បច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យាមានការរីកចម្រើន តែស្ត្រីនៅតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មាន ចំនួនតិចដែរអាចប្រើប្រាស់វាបាន ដែលធ្វើឲ្យស្ត្រីឃ្លាតឆ្ងាយពីកន្លែងប្រមូលផ្តុំចំណេះដឹង ពិភពលោក (pool of global knowledge) ដែលធ្វើឲ្យពួកគាត់បាត់បង់នូវឱកាសនៃការ អភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនឯង និងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ។
- ៦. ក្នុងចំណោមអង្គការស្ត្រីចំនួន២៨ មានតែ៨អង្គការទេដែលមានវិបសាយ ក្នុងនោះ៦ជា វិបសាយភាសាអង់គ្លេស និង ២វិបសាយជាភាសាខ្មែរ ដែលមានព័ត៌មានភាគច្រើនជាប្រវត្តិ របស់អង្គការ។ ចំពោះអង្គការដែលធ្វើការងារទាក់ទងនឹងសិទ្ធិមនុស្ស ចំនួន២៩ អង្គការ មានតែ៩អង្គការទេដែលមានវិបសាយ និងភាគច្រើនជាភាសាអង់គ្លេស។

♦ កិច្ចសហការរវាងរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី:

- ១. កន្លងមករដ្ឋាភិបាល និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើកិច្ចសហការគ្នាជាច្រើន ដូចជាក្នុង ការបង្កើតឲ្យមានច្បាប់ប្រឆាំងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ ការចូលរួម នៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សានៅតាមមូលដ្ឋាន
- ២. ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី បានធ្វើការងារផ្សព្វផ្សាយអនុសញ្ញាស៊ីដតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុងជាច្រើន និងមានផ្តល់ជូនវគ្គបណ្តុះបណ្តាល គ្រូបង្គោលអំពីអនុសញ្ញានេះផងដែរ
- ៣. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមិនអាចធ្វើការជំនួសរដ្ឋាភិបាលទេ តែយើងអាចចូលរួមសហការ

និងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីឲ្យរដ្ឋាភិបាលបំពេញកាតព្វកិច្ចឲ្យបានប្រសើរថែមទៀត។

♦ ចំណុចខ្លះខាត ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី៖

- ១. រហូតមកដល់ឥឡូវនេះ នៅមិនទាន់មានការស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិណាមួយបង្ហាញអំពីអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនៅឡើយទេ(មានតែតាមស្ថាប័ន និងអង្គការផ្សេងៗដែលធ្វើដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ព័ត៌មានជាន់គ្នា និងខ្វះលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំ
- ២. ករណីលែងលះនៅមូលដ្ឋានត្រូវបានប្រគល់ឲ្យក្រុមប្រឹក្សាយុវ័យ-សង្កាត់ និងថ្នាក់ស្រុកជាអ្នកអនុវត្ត តែមន្ត្រីតាមថ្នាក់ស្រុក និងមន្ទីរមិនសូវជាមានចំណេះដឹងផ្នែកផ្លូវច្បាប់ឡើយ
- ៣. ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីច្បាប់ និងអំពើហិង្សា យើងឃើញថាក្នុងចំណោមអង្គការដែលធ្វើការទាក់ទងស្ត្រី និងសិទ្ធិចំនួន២៨ មានតែ៨អង្គការទេដែលមានវិបសាយ ក្នុងនោះ៦ជាវិបសាយភាសាអង់គ្លេស និង ២វិបសាយភាសាខ្មែរ ដែលមានព័ត៌មានភាគច្រើនជាប្រវត្តិរបស់អង្គការ។ ចំពោះអង្គការដែលធ្វើការងារទាក់ទងនឹងសិទ្ធិមនុស្ស ចំនួន២៩អង្គការមានតែ៩អង្គការទេដែលមានវិបសាយ និងភាគច្រើនជាភាសាអង់គ្លេស។
- ៤. គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជាបានចែងថានៅឆ្នាំ២០១៥ យើងនឹងធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការយល់ដឹង១០០% ថា អំពើហិង្សាគឺជាអាកប្បកិរិយាខុសឆ្គង និងជាបទឧក្រិដ្ឋ តែរហូតមកដល់ពេលនេះយើងមិនទាន់ឃើញមានការស្រាវជ្រាវណាមួយបង្ហាញអំពីតួលេខនៃការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនថាបានប៉ុន្មានភាគរយនោះនៅឡើយទេ។
- ៥. ការងារទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រីត្រូវបានធ្វើស្ទើរតែគ្រប់ស្ថាប័ន ប៉ុន្តែគ្រាន់តែពុំទាន់បានដាក់បញ្ចូលលទ្ធផលទៅក្នុងរបាយការណ៍រួមថ្នាក់ជាតិ
- ៦. ចំណុចខ្សោយនៃបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យានោះគឺ ស្ត្រីដែលជាភេទទន់ខ្សោយ និងសហគមន៍ក្រីក្រ គឺមិនមានលទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ ដូច្នេះយើងគួរតែមានវិធីសំយោគរវាងការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា និងសមាហរណកម្មនៃស្មារតីសង្គម ដើម្បីឲ្យយើងអាចប្រើប្រាស់បានគ្រប់គ្នា។
- ៧. ជាមួយគ្នានោះ ក្នុងការអនុវត្តការងារទាក់ទងអំពើហិង្សាលើស្ត្រី អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួនតែងជួបការលំបាកមួយចំនួនដូចជា៖ ជំនឿទៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ អំពើពុករលួយ កង្វះភាពសហការពីអាជ្ញាធរ ប៉ូលិស និងតុលាការ និងភាពក្រីក្រ

V. អនុសាសន៍

- ១. សំណូមពរឲ្យមានការស្រាវជ្រាវថ្នាក់ជាតិមួយបង្ហាញអំពីអំពើហិង្សាលើស្ត្រីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
- ២. គួររដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល សហការគ្នាធ្វើការស្រាវជ្រាវរកស្វែងនៃការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរចំពោះអំពើហិង្សាលើស្ត្រី ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០១៥ ដែលបានចែងថា យើងនឹងធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការយល់ដឹង១០០% ថា អំពើហិង្សាគឺជាអាកប្បកិរិយាខុសឆ្គង និងជាបទឧក្រិដ្ឋ
- ៣. រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលគួរធ្វើការរួមគ្នានៅក្នុងខ្លឹមសារ និងដែនការងារ (frame-work) តែមួយ ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី

- ៤. គួរមានវិធីសំយោគរវាងការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា និងសមាហរណកម្មនៃស្មារតីសង្គម ដើម្បីឲ្យយើងអាចប្រើប្រាស់បានគ្រប់គ្នា
- ៥. រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាលគួរស្វែងរកយុទ្ធវិធីធ្វើការរួមគ្នាក្នុងការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី ដោយគួរតែមានការចាប់អារម្មណ៍ទៅលើការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់នានាទាក់ទងស្ត្រី និងអំពើហិង្សាលើស្ត្រី ដើម្បីឲ្យស្ត្រី ជាពិសេសស្ត្រីដែលនៅតាមទីជនបទមានការយល់ដឹងច្រើនជាងមុន
- ៦. រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគួរបន្តធ្វើកិច្ចសហការគ្នាទៀត ដោយធ្វើការលើគម្រោងកម្មវិធីរួមមួយ តាមរយៈធ្វើកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងកិច្ចការនារី និងអង្គការជាច្រើនដែលធ្វើការទាក់ទងនឹងការងារនេះ។

VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

យោងតាមកិច្ចពិភាក្សា នៃកិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រី ដែលបានបង្ហាញនូវការរកឃើញ និងបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍មួយចំនួននោះ យើងឃើញថា ទោះបីជារដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានកិច្ចសហការគ្នាយ៉ាងល្អក្នុងការទប់ស្កាត់ និងលុបបំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី ក៏ដោយ ក៏កិច្ចការដែលយើងបានធ្វើកន្លងមក នៅមានចំណុចមួយចំនួនតម្រូវឲ្យមានការធ្វើឲ្យមានភាពប្រសើរឡើងថែមទៀត និងមានចំណុចមួយចំនួនដែលមិនទាន់បានធ្វើ និងទាមទារឲ្យមានការបំពេញ។

រដ្ឋាភិបាល និងអង្គការសង្គមស៊ីវិល គួរតែធ្វើការរួមគ្នាលើគម្រោងមួយ ដែលមានលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំនូវកម្លាំងដ៏ខ្លាំង និងមានគោលដៅជារួមមួយក្នុងការទប់ស្កាត់ និងលុបបំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី ដើម្បីជាការទាក់ទាញដល់ម្ចាស់ជំនួយ និងមានឥទ្ធិពលទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រនៃការបែងចែកជំនួយរបស់អង្គការម្ចាស់ជំនួយ។

សម្រាប់របាយការណ៍លម្អិតនៃកិច្ចប្រជុំវេទិកាស្ត្រីដំណាក់កាលទី២ ទាំងបីលើក ស្តីពី «តម្រូវការបច្ចេកវិទ្យា គមនាគមន៍ ព័ត៌មានវិទ្យា ក្នុងការបញ្ចប់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី» សូមចូលអាន <http://women.open.org.kh/km/womenfourm-reclaiming-ict-end-vaw-report> ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨
រៀបចំដោយ៖ អង្គការវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ